

MENUMORUT

ȘI MINELE DE AUR DE LA ROȘIA MONTANĂ

ilustrații de
Alexia Udriște

SIMONA ANTONESCU

nemi

3.

Școala Solomonarilor

Auzind cuvintele Isidorei, amintirea luptei care se dăduse pe deasupra capetelor lor pe când călătoriseră în vremea lui Decebal se aprinse cu putere în mintea gemenilor. Făptura aceea care părea că-și schimbă forma, ascunsă într-o mantie neagră, când ivindu-se dintr-un nor, când transformându-se în norul însuși, le traversă acum gândurile. Oroles, prietenul lor

din timpurile acelea, îl numise solomonar și coborâse vocea atunci când povestise despre el.

Iar acum, la distanță de cine știe câți ani între lumile lor, Isidora găsea de cuviință să vorbească, dintre toate subiectele și poveștile lumii, tocmai despre aceasta.

– Există o Școală a Solomonarilor? își regăsi primul glasul Călin.

– Cine ești? vorbi și Ilinca, punând o întrebare, după părerea ei, mult mai potrivită.

De vreme ce tocmai stabiliseră că nu ajunseseră unde trebuie, cum era cu puțință ca fetița aceasta să le vorbească despre solomonari? Poate că nu toate lucrurile au legătură, întotdeauna, unele cu altele, dar aici era limpede că vorbele nu fuseseră întâmplătoare. Între gândurile ei se strecura cu șiretenie unul care spunea că noua lor prietenă știe mai multe decât spune.

– Am știut eu că vă conving, dacă vă spun despre Școală, spuse Isidora. Nu este nicio taină, tuturor copiilor le plac poveștile cu solomonari. Iar eu știu totul despre ei, se lăudă ea. Pe locurile acestea, solomonarii au pășit acum multe sute de ani. Bunicul bunicului meu s-a întâlnit cu unul pe când era copil. L-a cercetat ca să-l ia la școala lor ascunsă sub pământ, Școala Solomonarilor cea din vechime, căci era al șaptelea din șapte frați preoți.

– Poftim? o opri Călin, care simțea că are nevoie de puțin timp ca să poată înțelege cele ce aude.

– Nu oricine poate ajunge solomonar după bunul său plac, explică Isidora. Ține ciubărașul, răstoarnă-l în căruț. Tu, Ilincuță, ai grijă să bea cel mic o gură de apă. Numai al șaptelea băiat

din șapte frați preoți este căutat de bătrânii solomonari.

– Deci băiatul ăsta trebuie să aibă șase frați, și toți să fie preoți, sau cum, că nu înțeleg? spuse Ilinca, strecurând o ploscă din piele scorjită, plină cu apă în galeria îngustă unde lucra Adrian, ținând-o ridicată în dreptul gurii lui. Adică, de fapt, ar fi al șaptelea din șapte frați, însă numai șase preoți.

– Tu, Ilincuță, care știi mai bine decât mine, spune tu mai departe lui Călin, se îmbufnă Isidora.

– Dora? se auzi glasul îngrijorat al lui Adrian de dincolo de perete, căci o simțea supărată.

Ilinca privi împăciuitor spre Isidora și ridică mâinile ca și cum s-ar fi predat, semn că este cuminte și nu mai întrerupe șirul poveștii.

– Ori asta, ori trebuie să te fi născut cu căiță pe cap, continuă fata. Astfel de băieți însemnați caută solomonarii. După bunicul bunicului meu a venit unul înalt și slab, cu un toiag cu măciulie în vârf și o carte groasă sub braț. Mai întâi i-a ținut calea pe când își păștea caii, a rămas toată ziua în apropierea lui și numai l-a privit, fără un cuvânt. Apoi, spre seară, a intrat în casă nepoftit, a pus pe masă o pungă

cu galbeni, a luat băiatul și a plecat. Nimeni nu s-a împotrivit, căci este mare cinste pentru familia care naște un copil însemnat. Bunicul bunicului meu nu a trecut însă toate probele școlii, căci după numai un an s-a întors la ai lui și a tămăduit mai apoi, tot restul vieții, oameni și animale. A căpătat numai știința ierburilor, dintre toate tainele solomonarilor. Se vede că nu fusese un copil cu stea în frunte și cu lăceferi pe umeri, dar aceasta nimeni nu o poate ști dinainte, ci trebuie să te străduiești să treci cu bine încercările învățaților, să rămâi până la capăt în Școala de sub pământ și să te arăți cu semn. Cu semn, adică chemat. Numai unul din șapte intrați termină școala aflată în Crângul Pământului.

– Iar școala durează șapte ani, spuse șoptit Călin, stârnind un gest brusc de panică Isidorei.

– De unde știi? se sperie ea.

– Așa mi s-ar părea normal, după toate câte ne-ai spus până acum, se apără Călin.

– Îmi mai spuneți încă o dată cine sunteți, de fapt? îi privi bănuitoare fata.

– Uite, a fost numai o vorbă aruncată în vânt, interveni Ilinca. Nu ai de ce să te sperii. Oricum, cred că totul este o mică încurcătură, pentru că noi căutăm niște gemeni, iar tu nu cunoști copii care să fie gemeni. Undeva s-a strecurat o greșeală, iar noi nu am ajuns acolo unde ar fi trebuit.

Ilinca se opri pentru o clipă din explicații. Mentea ei urmări un gând care-i venise chiar atunci, în vreme ce încerca să adoarmă bănuielile Isidorei. Cântări scurt ce ar fi cel mai bine de făcut – să iasă din lumea aceasta în care intraseră dintr-o încurcătură și să-și vadă mai departe

de călătoriile lor, ori să afle povestea Isidorei.

Cedă curiozității și puse marea întrebare:

- În ce an suntem și unde ne aflăm?

- Anul 914, spuse Isidora, iar Adrian prinse a râde gâlgâit de neștiința celor doi frați, făcând galeriile să întoarcă râsul lui în ecouri. Să mă iertați, dar este nebun acela care v-a lăsat să plecați în lume atât de neștiutori. Eu vă povestesc despre Școala Solomonarilor, în vreme ce voi nu știți nici măcar pe ce lume sunteți. Astea-s minele de aur de la Roșia Montană. Aur, repetă fata, ștergând cu palma fața umedă a peretelui și arătându-le buricele strălucitoare ale degetelor. Aur, continuă ea, apucând un bulgăre sclipitor de pământ din căruț și ridicându-l în dreptul ochilor lor. Aur, mai spuse, făcând o piruetă în galeria care-i purta cuvintele din ce în ce mai stins, până în inima muntelui.

– Roșia Montană, rosti Ilinca încet spre fratele său. Nu am fost niciodată.

– Până acum, răspunse băiatul.

– Dora? își iți Adrian chipul zâmbitor prin poarta micii lui galerii.

– Încă două ciubărașe și gata, îi promise Isidora, aplecându-se să ia din mâinile lui ciubărele pline. Este un filon bogat acolo, înăuntru, explică ea. Dar locul este atât de strâmt, încât numai un copil de cinci ani ar putea încăpea. Mulți copii lucrează în mină din pricina asta. Sunt trimiși în astfel de încăperi înguste, li se dă târnăcop mic și sunt așteptate apoi la ieșire ciubărașele pline. Noi pe lume suntem trei regate surori, cu hotarele strâns unite unul într-altul, ca petalele unui trifoi: Țara lui Menumorut, Țara lui Gelu și Țara lui Glad. Stăpâneam odată împreună, în bună înțelegere, munțiiăștia ai Carpilor,

plini de pășuni grase la suprafață și de aur în adâncuri.

Însă după aurul acesta au venit, în anii din urmă, hoardele de la miazănoapte, mii de călăreți rași în cap, care slobozeau săgețile din goana cailor, fără să se oprească pentru a lua ținta. Își păstrasera la ceafă numai șapte cozi împletite, semn al celor șapte triburi ce porniseră din stepile uscate, în căutare de pășuni grase pentru vitele lor. Au căutat iarbă și au găsit aur.

Iscoadele lor au dat de urma minelor risipite prin toți munții noștri și de atunci nu mai avem pace cu ei. Multe s-au mai povestit în anii aceștia de pe urmă despre hoardele năvălitoare. Oamenii spun că nu au case pe pământ, ci numai corturi din scoarță și care cu coviltire, în care își poartă prin lume familiile și toată avuția. Mână de la spate cirezi nesfârșite de vite de pe urma cărora

trăiesc, căci nimeni nu i-a văzut vreodată lucrând pământul ori culegând roadele vreunui pom. Sunt însă luptători aprigi și puține neamuri le-au putut sta în cale. Cresc în șaua calului. Acolo mănâncă, acolo dorm, ba unii șoptesc chiar că așa sunt și îngropați, călare pe calul de pe care nu au coborât niciodată. Își spun copiii pământului.

Isidora povestea încet, cu amărăciune, aplecată ca o bătrânică la gura galeriei celei mici prin care dispăruse Adrian. Întinse mâinile și scoase afară ciubărașele pline cu bulgări aurii de pământ. Le răsturnă în cărucioarele de lemn din spatele lor, apoi le împinse înapoi în mica galerie, spre cele două palme mici și murdare care se iveau dinăuntru.

– Ți-e sete, Adrian? întreabă fata, și un degețel plin de pământ făcu semn că nu, apoi dispăru.

– Aşa-i pământul nostru pe aici, mai spuse ea apoi, cu ochii la bulgării aurii din cărucior. În căutarea minelor noastre, hoardele au cotropit mai întâi Țara lui Menumorut, care le-a ieșit cea dintâi în cale. Au trimis soli trufași care au cerut să le fie date pe mână, de îndată, frâiele țării și să li se îngăduie trecerea către noi, către Țara lui Gelu. Voievodul Menumorut a răspuns că nu se teme de numărul lor și de cruzimea cu care sunt știuți că luptă, căci se află sub protecția Împăratului Bizanțului, Constantin.

Ceea ce a urmat însă a împietrit inimile tuturor în piepturi: cete răzlețite din hoarda cea mare au traversat în goana cailor satele lui Menumorut, săgetând la întâmplare, în stânga și în dreapta, femei și copii. Apoi au aprins satele. A rămas numai pământul fumegând. Menumorut a luptat până la ultimul său oștean,